

Spis treści

Wstęp	9
Dylematy epoki, dylematy badań.	
Strategie i przekroczenia	11
Zamknięcia epoki	11
Otwieranie modelu	19
Czytanie „młodych”	23
CZĘŚĆ I Entuzjaści z „Przeglądu Tygodniowego”	31
Trans-formacja. „Przegląd Tygodniowy” 1866:	
numer pierwszy	33
Prospekt postępu „w Imię Boże”?	33
Co nowego?	38
Napięcia, dyslokacje, dysocjacje	43
Wobec czytelnika	48
Szkoła Główna Warszawska na łamach	
„Przeglądu Tygodniowego”: 1866–1869	56
Z perspektywy dziesięciolecia – podsumowania	56
Wobec chwili bieżącej	61
„W chwili przesilenia”. Kształtowanie się obrazu	
pozytywizmu warszawskiego (1903–1918). Rekonesans	75
Stereotyp „likwidatorów” patriotyzmu	75
Tezy wstępne	78
Egzemplifikacje: eseści	83
Egzemplifikacje: syntezy	89
Dopowiedzenie	99

CZĘŚĆ II Dylematy epoki, dylematy pokolenia	103
Ucieczka przed nocą: utopie młodych pozytywistów	105
Dialektyka utopii	107
Ucieczka w idee wyobrażone	115
Powrót do nocy:	
<i>Dumania pesymisty Aleksandra Świętochowskiego</i>	128
Pozytywistyczne powroty z Utopii	128
Z pomroku	131
Bezdroża nauki	134
Przeciw pewności	137
Przeciw iluzjom zbiorowości: prawda cierpienia	140
Postyczniowe spojrzenia na chrześcijaństwo	143
Przewrót w wyobraźni	143
Różni „pozytywiści”	147
Sienkiewicz	153
„Konserwatywny” Gloger	162
Próba	168
Ewolucja, rewolucja, Kościół. Dylematy myśli pozytywistycznej: „Przegląd Tygodniowy” 1866–1876	172
Pokolenie bez dylematów?	172
W tekstach. Reformy ojca Hiacynta	176
Zapalczywość i rezygnacja	183
CZĘŚĆ III Wokół dyskursów emancypacyjnych epoki	187
Przemiany formuły emancypacji kobiet:	
tendencje, zmiany, kierunki	189
Porządki dyskursu	189
Kwestia emancypacyjna: pomiędzy teorią a praktyką	201
Perspektywa środkowoeuropejska	208

Amerykańskie inspiracje i dyskurs emancypacyjny w literaturze polskiej: Eliza Orzeszkowa i pozytywiści warszawscy	214
Emancypacja w politycznym tyglu	214
Orzeszkowa....	218
...i młodzi pozytywiści warszawscy	224
Eliza Orzeszkowa i Najstawniejsze Polki (w Ameryce)	230
Zapomniana broszura	230
W kolebce idei emancypacji	233
Kobiety, nie niewiasty	241
Z perspektywy pamfletu	244
Emancypacyjne przestrogi pisarek:	
Orzeszkowa, Komornicka	248
Kilka wypowiedzi filologa: przestroga Komornickiej	248
Przestroga wtóra: Orzeszkowej	253
Epilog nieoptymistyczny	259
część IV Zapowiedzi i pożegnania epoki	263
W rekwizytorni świata między epokami.	
O dramatach Wacława Szymanowskiego	265
Między konwencjami	265
Romantyzm czarny – czarny nie tak bardzo...	276
Rdzeń poznania	290
Konterfekt outsidera.	
Roman Zmorski w „Przeglądzie Tygodniowym” (1867)	298
<i>Enfant terrible</i> cyganerii	298
Zdziwienia.	308
Czy Żeromski był „poetą powstania styczniowego”?	
Wokół tez Juliusza Kleinera	322
<i>Sztuchy</i> (także) z roku 1913	322
Prawda i ból	326
Przeciw pysze tromtadracji	331

ZAKOŃCZENIE Otwarcia	337
--------------------------------	------------

Pozytywizm – modernizacyjny impuls kultury polskiej	339
Pozytywistyczne „wczoraj” i „dziś”	339
Osoby i miejsca, doświadczenia i idee	343
Epoka otwarcia – otwarcie epoki	350

Bibliografia	355
---------------------	------------

Nota bibliograficzna	371
-----------------------------	------------

Nota o autorce	373
-----------------------	------------

Summary	374
----------------	------------

Indeks nazwisk	379
-----------------------	------------